DET ETISKE RÅD

AI i sundhedsvæsenet

- omsorg, ansvar og faglighed

AI kan bidrage til bedre diagnostik, kvalitet og udnyttelse af ressourcer. AI skal udvide og kvalificere faglighed og menneskelig vurdering. Teknologiens værdi afhænger af, hvordan den indføres, evalueres og bruges med respekt for sundhedsvæsenets grundlæggende værdier.



Publiceret 4. november

find hele udtalelsen på www.etiskraad.dk

1. Bias og ulighed

Fungerer AI lige godt på tværs af patientgrupper? Skævheder i data, udvikling og anvendelse kan give ulige resultater. Menneskelig praksis rummer også bias. Spørgsmålet er, hvordan skævheder opdages og korrigeres, og om teknologiens anvendelse og tilgængelighed mindsker eller forstærker ulighed.

2. Etiske overvejelser ved implementering

Hvordan afvejes konsekvenserne for omsorg, faglighed og lighed? Frigjort tid giver ikke automatisk mere nærvær. Valg af løsninger rejser også spørgsmål om behov, omkostninger og dokumenterede gevinster samt risikoen for politisk eller kommercielt pres.

3. Validering i klinisk praksis

Hvordan følges AI-løsninger over tid, og hvilke klinisk relevante resultater vurderes de på? Højere præcision eller flere fund dokumenterer ikke i sig selv patientgevinst. Overdiagnostik, overbehandling og andre utilsigtede virkninger indgår også i vurderingen.

4. Ansvar og beslutningskompetence

Hvordan afklares ansvaret mellem producent, institution og kliniker før ibrugtagning? Ukritisk tillid kan gøre beslutningsstøtte til reel beslutningsoverdragelse. Har klinikeren kompetencer og handlemuligheder til at kontrollere AI, og kan en afvigelse fra dens anbefaling dokumenteres og anerkendes som legitim?

5. Faglige kompetencer

Hvordan vedligeholdes og udvikles færdigheder, når AI overtager opgaver? Klinikere kan miste eller aldrig opbygge de kompetencer, der er nødvendige for at opdage fejl og træde til. AI kan samtidig understøtte bedre praksis og udvikling af nye kompetencer. Det rejser spørgsmål om uddannelse i kritisk vurdering af AI og om faglig identitet.

6. Gennemsigtighed og forklarlighed

I hvilken grad kan AI-resultater forklares, og hjælper forklaringerne klinikere og patienter? Skal forklarlighed altid være et krav, eller kan dokumenteret klinisk effekt være tilstrækkelig? Forklaringer kan samtidig have betydning for fagligt skøn, patientdialog og informerede valg – særligt når klinikeren og AI er uenige.

Det Etiske Råds udgivelse belyser etiske spørgsmål ved primært datadrevet, opgaveafgrænset AI i sundhedsvæsenets kliniske og administrative praksis. Formålet er at skabe refleksion og offentlig debat. Den fulde udgivelse fremlægger således ikke Rådets samlede stillingtagen eller formelle anbefalinger, men sætter fokus på ovenstående centrale temaer i udvikling, indkøb og anvendelse af kunstig intelligens i sundhedsvæsenet.